

**2025 წლის მოსწავლე გამომგონებელთა და მკვლევართა კონკურსის
„ლეონარდო და ვინჩის“ პირობები**

მუხლი 1. ზოგადი დებულებანი

1. მოსწავლე გამომგონებელთა და მკვლევართა კონკურსის - „ლეონარდო და ვინჩის“ (შემდგომში - კონკურსი) მიზანია ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მიმდინარე რეფორმების ხელშეწყობა; სასწავლო პროცესის სტიმულირება-სრულყოფა, სწავლისადმი ინტერესის გაღვივება; ინოვაციებისა და ტექნიკის მიმართ მოსწავლეთა ინტერესის გაღვივება; შემოქმედებითი აზროვნებისა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარება.
2. კონკურსი ტარდება საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 23 თებერვლის N98 დადგენილების შესაბამისად.
3. კონკურსის სრულ ადმინისტრირებას ახორციელებს საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი (შემდგომში – ფონდი).

მუხლი 2. კონკურსში მონაწილეობა

1. კონკურსში მონაწილეობა შეუძლია პირს, რომელიც არის საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების (სახელმწიფო და კერძო სკოლების) VII-XII კლასის მოსწავლე.
2. კონკურსში განაცხადების წარდგენა შესაძლებელია ინდივიდუალურად და ჯგუფურად. ჯგუფის წევრთა რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს შესაბამისი კლას(ებ)ის სამ მოსწავლეს. კონკურსზე პროექტის დარეგისტრირების შემდეგ ჯგუფის წევრის სხვა მონაწილით ჩანაცვლება დაუშვებელია.
3. თითოეულ გუნდს შეუძლია გუნდის ლიდერის დანიშვნა, რომელიც მიმდინარე სამუშაოებს გაუწევს კოორდინაციას, იქნება გუნდის სპიკერი და საკონტაქტო პირი. მიუხედავად ამისა, გუნდის თითოეულ წევრს უნდა შეეძლოს სპიკერის/საკონტაქტო პირის როლის შესრულება, უნდა იყოს სრულად ჩართული პროექტში და იცნობდეს მის ყველა ასპექტს. საბოლოო ნამუშევარი უნდა ასახავდეს გუნდის ყველა წევრის კოორდინირებულ ძალისხმევას. გუნდური პროექტი შეფასდება ინდივიდუალური პროექტების მსგავსი წესებითა და შეფასების კრიტერიუმებით.
4. ერთი და იგივე პირი ვერ იქნება საკონკურსოდ წარდგენილი ორზე მეტი განაცხადის ავტორი ან თანაავტორი. გამარჯვების შემთხვევაში დაფინანსდება მხოლოდ ერთი პროექტი. საკონკურსოდ არ უნდა იყოს წარმოდგენილი კვლევა, რომელიც განხორციელდა 2025 წლის იანვრამდე.
5. საკონკურსოდ არ განიხილება განაცხადი, რომელმაც საპრიზო ადგილი დაიკავა ან გაიმარჯვა ფონდის ან სხვა ორგანიზატორის მიერ ადრე ჩატარებულ კონკურსში. ყალბი ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში პროექტი მოიხსნება კონკურსიდან.
6. თითოეულ გუნდს ან მოსწავლეს უნდა ჰყავდეს **ხელმძღვანელი**, რომელიც შესაძლებელია იყოს მასწავლებელი, მშობელი ან მეცნიერი, რომლის ლაბორატორიაშიც მოსწავლე მუშაობს. ხელმძღვანელს პროექტზე მუშაობის მთელი პერიოდის განმავლობაში მჭიდრო კავშირი უნდა ჰქონდეს მოსწავლე(ებ)სთან. ის უნდა იცნობდეს ყველა შესაბამის რეგულაციას, რომელიც პოტენციურად საშიში ან სარისკო კვლევის ჩატარებას უკავშირდება და რომლებიც მოსწავლის პროექტთანაა დაკავშირებული. ასეთი კვლევა შეიძლება მოიცავდეს ქიმიური ან ბიოლოგიური ნივთიერებებისა და აღჭურვილობის გამოყენებას, ექსპერიმენტულ მეთოდებს, უჯრედების კულტურის, მიკროორგანიზმების ან საშიში ცხოველების/ცხოველური ქსოვილების შესწავლას.
7. იმ შემთხვევაში, თუ კვლევა ხორციელდება ლაბორატორიაში ან უკავშირდება პოტენციურად საშიშ ბიოლოგიურ და კონტროლირებად ნივთიერებებს, აუცილებელია შესაბამისი

რეგულაციების, შეზღუდვების ზედმიწევნით ზუსტი დაცვა და შესაბამისი დარგის მეცნიერის ან ზედამხედველის მონაწილეობა პროექტში.

8. კონკურსის მონაწილეს უფლება აქვს საკონკურსოდ წარადგინოს მხოლოდ საკუთარი ავტორობით/თანაავტორობით შედგენილი განაცხადი.

მუხლი 3. საკონკურსო განაცხადების წარდგენა

1. საკონკურსოდ განაცხადი უნდა შეიცავდეს გამოგონების/კვლევის ტექსტურ აღწერილობასა და ილუსტრაციას ნახაზის/მოდელის/მაკეტის სახით.
2. კონკურსის მიზნებისთვის გამოგონებად ჩაითვლება იმ ტექნიკური პრობლემის ახლებური გადაწყვეტის იდეა, რომელიც შეიძლება უკავშირდებოდეს პროდუქტს ან პროდუქტის მიღების ტექნოლოგიას.
3. ნებისმიერი პროექტი, რომელიც ეფუძნება მოსწავლის კონკურსამდე განხორციელებულ კვლევას, შესაძლოა განხილულ იქნეს, როგორც პროექტის გაგრძელება/კვლევის პროგრესირება. ამგვარი პროექტების წარდგენის დროს დოკუმენტირებული უნდა იყოს ის, რომ დამატებითი კვლევა წარმოადგენს წინა კვლევის მნიშვნელოვან განვრცობას (მაგ.: ახალი ცვლადისა ან კვლევის ახალი ხაზის გამოცდა). წინა ექსპერიმენტირების გამეორება იმავე მეთოდოლოგიითა და იმავე საკვლევი კითხვით, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ შერჩევის ზომა იქნება გაზრდილი, არ არის მისაღები კონკურსის ფარგლებში.
4. კვლევითი პროექტი შესაძლებელია იყოს შესაბამისი დარგის მეცნიერის მიერ ჩატარებული უფრო ფართო კვლევის ნაწილი, თუმცა პროექტი, რომელსაც მოსწავლე წარადგენს, უნდა მოიცავდეს საერთო კვლევის მხოლოდ იმ ნაწილს, რომელიც საკუთრივ მოსწავლემ ან მოსწავლეებმა ჩატარეს.
5. სამეცნიერო გაყალბება ან გადაცდომა არ დაიშვება კონკურსის არც ერთ დონეზე. ეს მოიცავს პლაგიატს, გაყალბებას, სხვა მკვლევრის ნამუშევრის ისე გამოყენებას ან წარდგენას, როგორც საკუთარს და მონაცემების ფალსიფიცირებას/ფაბრიკაციას.
6. კვლევა უნდა განეკუთვნებოდეს შემდეგ სამეცნიერო მიმართულებებს:

- 1) ქცევითი და სოციალური მეცნიერებები;
- 2) ქიმია/ბიოქიმია/ ბიოსამედიცინო და ჯანდაცვის მეცნიერებები;
- 3) უჯრედის და მოლეკულური ბიოლოგია;
- 4) კომპიუტერული ბიოლოგია და ბიოინფორმატიკა;
- 5) დედამიწისა და გარემოსდაცვითი მეცნიერებები;
- 6) დანერგილი სისტემები;
- 7) ენერგია: ქიმიური და ფიზიკური;
- 8) საინჟინრო მექანიკა;
- 9) გარემოსდაცვითი ინჟინერია;
- 10) მასალათმცოდნეობა;
- 11) მათემატიკა;
- 12) მიკრობიოლოგია;
- 13) ფიზიკა და ასტრონომია;
- 14) მცენარეების შემსწავლელი მეცნიერებები;
- 15) რობოტიკის და ინტელექტუალური მანქანები;
- 16) კომპიუტერული სისტემების პროგრამული უზრუნველყოფა.

დეტალური ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ სამეცნიერო მიმართულების/ქვეკატეგორიებში (დანართი 8).

7. გამოგონებად არ მიიჩნევა „საქართველოს საპატენტო კანონის“ მე-16 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული ობიექტები. ესენია:
 - ა) აღმოჩენა, სამეცნიერო თეორია, მათემატიკური მეთოდი;
 - ბ) მხატვრული ქმნილება;
 - გ) ალგორითმი, კომპიუტერული პროგრამა;

- დ) აღზრდის, სწავლების მეთოდი და სისტემა, ენის გრამატიკული სისტემა, გონებრივი ოპერაციების შესრულების მეთოდი, თამაშობის, გათამაშების წესები;
- ე) საქმიანობისა და ორგანიზების მართვის მეთოდი;
- ვ) შენობა-ნაგებობის, სივრცის დაგეგმარებისა და ქალაქთმშენებლობითი გეგმების პროექტები;
- ზ) ინფორმაციის წარდგენა.
8. ასევე საკონკურსოდ არ განიხილება პროექტები, რომლებიც წარმოადგენენ სასწავლო პროცესისათვის საჭირო სადემონსტრაციო საშუალებას, თვალსაჩინოებას ან დამხმარე ინსტრუმენტს.
9. საკონკურსო განაცხადი წარმოდგენილი უნდა იყოს სახელმწიფო ენაზე.
10. ილუსტრაციის სახით თანდართული ნახაზ(ებ)ი შესაძლებელია შესრულებული იყოს ნებისმიერი ფორმატის ფურცელზე. მაგ.: ნახაზისთვის შეიძლება გრაფიტის ფანქრების, ფერადი ფანქრების, ფლომასტერების, აკვარელებისა და ნახაზის შესაქმნელი სხვა საშუალებების გამოყენება. შესრულების სტილი არ არის შეზღუდული. საკონკურსო განაცხადს შესაძლებელია ერთვოდეს საილუსტრაციო მაკეტი/მოდელი/ნახაზი. დასაშვებია საილუსტრაციო ნახაზის ან მოდელი/მაკეტის წარმოდგენა სპეციალური კომპიუტერული ტექნოლოგიების/პროგრამების გამოყენებით.

მუხლი 4. კონკურსის ეტაპები

1. კონკურსი ტარდება ორ ეტაპად:

ა) კონკურსის პირველ ეტაპზე წარმოსადგენი დოკუმენტები

1. განაცხადის ფორმა (ქართულ ენაზე, დანართი N2);
2. კვლევის გეგმა/პირველადი იდეა (ქართულ ენაზე, დანართი N4).
3. კონკურსის მონაწილის/მონაწილეების დაბადების ან/და პირადობის მოწმობის/მოწმობების ელექტრონული ასლი/ები;

კონკურსის მონაწილემ უნდა გამოაგზავნოს შემდეგ ელ. ფოსტის მისამართზე: leo@rustaveli.org.ge **2025 წლის 25 აპრილის 18:00 სთ-მდე.**

საკონკურსო კომისია კონკურსის პირველ ეტაპზე წარდგენილ კვლევის გეგმას/პირველად იდეას განიხილავს პირველი ეტაპის შეფასების კრიტერიუმების მიხედვით (**დანართი 6**) და განსაზღვრავს კონკურსის მეორე ეტაპზე გადასულ პროექტებს.

კონკურსის მეორე ეტაპზე დაიშვებიან ის კონკურსანტები, რომლებიც პირველი ეტაპის შეფასების კრიტერიუმების მიხედვით მიიღებენ არანაკლებ 30 ქულას.

საკონკურსოდ განიხილება მხოლოდ ის განაცხადები, რომლებიც გამოგზავნილი იქნება მითითებულ ელექტრონულ ფოსტაზე.

ბ) კონკურსის მეორე ეტაპზე წარმოსადგენი დოკუმენტები

1. პროექტის აღწერილობა (ქართულ ენაზე, დანართი N5);
2. საილუსტრაციო მაკეტის/მოდელის ან/და ნახაზის შემცველი ელექტრონული ფაილები (ფოტოები), (დასაშვებია ნახაზების დასკანერებული ვარიანტი);
3. ხელმძღვანელისა და შესაბამისი დარგის მეცნიერის ან ზედამხედველის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) პროფესიული ბიოგრაფიები ქართულ ენაზე;

კონკურსის მონაწილემ უნდა გამოაგზავნოს ელ. ფოსტის მისამართზე: leo@rustaveli.org.ge **2025 წლის 19 სექტემბრის 18:00 სთ-მდე.**

გ) სარეგისტრაციო შიფრი მიენიჭება კონკურსის ელ. ფოსტაზე მეორე ეტაპზე წარმოდგენილ თითოეულ პროექტს და გაეგზავნება პროექტის წარმდგენს.

დ) პროექტის წარმდგენი ამობეჭდავს კონკურსის მეორე ეტაპზე მონაწილეობის შესახებ შევსებულ **განაცხადს** (დანართი N3) მიუთითებს **პროექტის შიფრს**: LEO/.../.../25 რომელიც მიენიჭება პროექტის წარმდგენის შემდეგ, ამობეჭდავს და დაადასტურებს ხელმოწერებით.

ე) ამობეჭდილი, შევსებული, ხელმოწერებით დადასტურებული „განაცხადი კონკურსში მონაწილეობის შესახებ“, **საილუსტრაციო ნახაზთან/მოდელთან/მაკეტთან ერთად უნდა წარადგინონ ფონდის კანცელარიაში 2025 წლის 24 სექტემბრის 18:00 სთ-მდე.**

ვ) ვადის დარღვევის ან/და არასრული დოკუმენტაციის წარმოდგენის შემთხვევაში პროექტი მოიხსნება კონკურსიდან.

ზ) კონკურსის ფინალზე - საკონკურსო გამოფენაზე გასასვლელად, აუცილებელი პირობაა პროექტმა მეორე ეტაპზე (მეორე ეტაპის 1,2,3,4 კრიტერიუმებში ჯამურად) მიიღოს 40 ან მეტი ქულა.

თ) საკონკურსო კომისია საკონკურსო გამოფენაზე გამოავლენს გამარჯვებულებს **2025 წლის ნოემბრის თვეში.**

2. პროექტის აღწერილობის ტექსტი (კონკურსის მეორე ეტაპზე წარსადგენი) აკრეფილი უნდა იყოს MS Word-ის ტექსტური რედაქტორის გამოყენებით, ქართული უნიკოდის მემკვიდრით (Sylfaen), ზომა 11, ინტერვალი 1.5. პროექტის აღწერილობა უნდა მოიცავდეს შემდეგს (სიტყვების რეკომენდებული რაოდენობა - 250):

ა) გამოგონების/კვლევის სიახლისა და ორიგინალურობის აღწერა;

ბ) გამოგონების/კვლევის აქტუალობა და მისი პრაქტიკული გამოყენებადობა/რეალიზებადობა;

გ) დასკვნა.

3. კონკურსის მეორე ეტაპზე საკონკურსო კომისია შეაფასებს უკვე დასრულებულ ნამუშევრებს და შეარჩევს საკონკურსო გამოფენისათვის საუკეთესო ნამუშევრების მქონე კონკურსანტებს მეორე ეტაპის შეფასების კრიტერიუმების (1,2,3,4 კრიტერიუმი) მიხედვით (**დანართი 7**).

4. კონკურსის ფინალზე - საკონკურსო გამოფენაზე გასასვლელად, აუცილებელი პირობაა პროექტმა მეორე ეტაპზე (მეორე ეტაპის 1,2,3,4 კრიტერიუმებში ჯამურად) მიიღოს **40 ან მეტი ქულა.**

5. საკონკურსო გამოფენაზე კონკურსში შერჩეული კონკურსანტები საკონკურსო კომისიის წინაშე წარდგებიან ხანმოკლე პრეზენტაციით თავიანთი გამოგონების შესახებ. **საკონკურსო კომისია საკონკურსო გამოფენაზე გამოავლენს გამარჯვებულებს მეორე ეტაპის კრიტერიუმების შესაბამისად მიღებული ქულების დაჯამების საფუძველზე.** კერძოდ, გამოვლინდება გრანპრის, პირველი, მეორე და მესამე ადგილის მფლობელი პროექტები. გრანპრის მფლობელი პროექტის ავტორი დაჯილდოვდება 10 000 ლარის ოდენობით; პირველ ადგილზე გასული პროექტის ავტორი დაჯილდოვდება 5 000 ლარის ოდენობით, მეორე ადგილზე გასული პროექტის ავტორი - 3 000 ლარის ოდენობით, ხოლო მესამე ადგილზე გასული პროექტის ავტორი - 2 000 ლარის ოდენობით. ჯგუფურად წარმოდგენილი პროექტების დაჯილდოების შემთხვევაში შესაბამისი თანხა **თანაბრად იყოფა** ჯგუფის წევრებს შორის.

6. საკონკურსო კომისიას აკომპლექტებს ფონდის გენერალური დირექტორი დარგის/ქვემდებარებულების დამოუკიდებელი ექსპერტებისგან. საჭიროების შემთხვევაში კომისია უფლებამოსილია დამატებით მოითხოვოს შესაბამისი დარგის ექსპერტი.

7. საკონკურსოდ არ განიხილება პროექტი, რომელიც არ შეესაბამება ამ წესის მე-3 მუხლის მე-7 პუნქტით დადგენილ პირობებს.

8. კონკურსის ადმინისტრირების ეტაპები:

ა) კონკურსის გამოცხადება კანონმდებლობით დადგენილი წესით - 14 თებერვალი;

ბ) კონკურსის პირველ ეტაპზე განაცხადების რეგისტრაცია ელექტრონული ფოსტის საშუალებით - 14 თებერვალი - 25 აპრილი;

- გ) კონკურსის პირველ ეტაპზე წარმოდგენილი საკონკურსო განაცხადების ტექნიკური ექსპერტიზა - კონკურსში რეგისტრირებული პროექტების კონკურსის პირობებთან და მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენა - აპრილი-მაისი;
- დ) კონკურსის პირველი ეტაპის შუალედური შედეგების გამოქვეყნება - ინფორმაცია კონკურსის პირობების დარღვევით წარმოდგენილი განაცხადების მოხსნის შესახებ - მაისი;
- ე) კონკურსის პირობების დაცვით, პირველ ეტაპზე წარმოდგენილი განაცხადების შეფასება საკონკურსო კომისიის მიერ - მაისი;
- ვ) კონკურსის პირველ ეტაპზე კომისიის მიერ შეფასებული საკონკურსო განაცხადების შედეგების გამოქვეყნება - მაისი-ივნისი;
- ზ) კონკურსის მეორე ეტაპზე განაცხადების ელექტრონული რეგისტრაციის ბოლო ვადა ელექტრონული ფოსტის საშუალებით - 19 სექტემბერი;
- თ) კონკურსის მეორე ეტაპზე ფონდის კანცელარიაში კონკურსში მონაწილეობის შესახებ განაცხადებისა და საილუსტრაციო ნახაზის/მოდელის/მაკეტის წარდგენის ბოლო ვადა - 24 სექტემბერი;
- ი) კონკურსის მეორე ეტაპზე წარმოდგენილი საკონკურსო განაცხადების ტექნიკური ექსპერტიზა - კონკურსში რეგისტრირებული პროექტების კონკურსის პირობებთან და მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენა - სექტემბერი-ოქტომბერი;
- კ) კონკურსის მეორე ეტაპის შუალედური შედეგების გამოქვეყნება - ინფორმაცია კონკურსის პირობების დარღვევით წარმოდგენილი განაცხადების მოხსნის შესახებ - ოქტომბერი;
- ლ) კონკურსის პირობების დაცვით, მეორე ეტაპზე წარმოდგენილი განაცხადების შეფასება საკონკურსო კომისიის მიერ - ოქტომბერი;
- მ) მეორე ეტაპზე კომისიის მიერ შეფასებული საკონკურსო განაცხადების შედეგების გამოქვეყნება - ოქტომბერი;
- ნ) საკონკურსო გამოფენა - კონკურსის ფინალი - ფინალზე წარდგენილი განაცხადების შეფასება საკონკურსო კომისიის მიერ, გამარჯვებული საკონკურსო განაცხადების გამოვლენა და დაჯილდოება - ნოემბერი;
- ო) კონკურსის შედეგების გამოქვეყნება და გამარჯვებულებისათვის გათვალისწინებული თანხის გადარიცხვა - ნოემბერი-დეკემბერი;
- პ) ჯგუფური ონლაინ კონსულტაციები კონკურსის მიმდინარეობისას - ზუსტი თარიღი და დრო გამოქვეყნდება ფონდის ვებგვერდზე;

მუხლი 5. ინტერესთა კონფლიქტი

- დაუშვებელია საკონკურსო კომისიის წევრი იყოს პირი, რომელიც არის ამავე კონკურსის მონაწილის მშობელი, ნათესავი ან მეცნიერი, რომელიც ხელმძღვანელობს მოცემულ პროექტს.
- ნათესავად ჩაითვლება:
 - პირდაპირი ხაზის ნათესავი;
 - მეუღლე, და-ძმა და პირდაპირი ხაზის ნათესავი;
 - აღმავალი ხაზის პირდაპირი ნათესავის და-ძმა;
 - და-ძმა, მათი მეუღლეები და შვილები.
- დამატებითი წევრების მოთხოვნა რეკომენდებულია ინტერესის შესაძლო კონფლიქტის თავიდან ასარიდებლად საკონკურსო კომისიის ექსპერტიზის გასაუმჯობესებლად.

მუხლი 6. კონკურსის ადმინისტრირების ხარჯები

- კონკურსთან დაკავშირებული ხარჯების დაფარვას უზრუნველყოფს ფონდი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მისთვის გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში.
- ფონდის მიერ შესაძლებელია დაიფაროს შემდეგი ხარჯები:
 - კონკურსის სარეკლამო-საიმიჯო ბანერების დამზადება და განთავსება საინფორმაციო პორტალებზე, ქ. თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში;
 - სარეკლამო ვიდეო და აუდიო რგოლის საინფორმაციო პორტალებზე, ტელე და რადიო ეთერში განთავსება;

- გ) საერთაშორისო კონკურსებში მონაწილეობისათვის შერჩეული კონკურსანტების საზღვარგარეთ მგზავრობის ხარჯი (ფონდის მიერ შესაძლოა დაფინანსდეს ვიზის, მგზავრობის, უცხოეთში ყოფნისას საცხოვრებელი და სადღეღამისო ხარჯები);
- დ) კონკურსის ფარგლებში გამარჯვებული მოსწავლეთათვის გადასაცემი სასაჩუქრე ვაუჩერის ხარჯი;
- ე) მოსწავლეთა ნამუშევრების გამოფენის მონაწილეთათვის ფასიანი საჩუქრების ხარჯი;
- ვ) საიმიჯო პროდუქციის ხარჯი;
- ზ) მოსწავლეთა ნამუშევრების გამოფენისა და დაჯილდოებისთვის დარბაზის დაქირავებისა და საჭირო ინვენტარით აღჭურვის ხარჯი;
- თ) სხვა გაუთვალისწინებელი ხარჯები.